

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Segneri E Societate Jesu, Qvadräginta
Sermones**

Segneri, Paolo

Antverpiae, 1695

Sermo XVII. Die Lunæ post tertiam Dominicam. Monstrosa illorum & exotica ingratitude admirationem meretur, qui non horrent Divina beneficia, malefactis rependere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52734)

ne perdas Te. Caveat ergo sibi, quisquis in profundam libidinis sentinam incidit; hoc enim maximum est supplicii genus, quod homini à DEO irato infligi potest: cui iratus est Dominus, incidet in eam. Quis ergo vestrum serium desiderium profitetur, ne in hoc præcipitium ruat? illi, illi duntaxat, qui periculum fugiunt, neque identidem ad fossæ marginem jocantur.

SERMO DECIMUS SEPTIMUS.

DIE LUNÆ POST TERTIAM DOMINICAM.

Et surrexerunt, & eiecerunt eum extra Civitatem, & duxerunt illum usque ad supercilium montis super quem Civitas eorum erat edificata, ut præcipitarent eum. Luc. 4.

I. Eniat, veniat quantocyus in iudicium ingratitude humana; ego enim hodie diem illi dico, & vadimonium denuntio: compareat in vestro conspectu, respondeat, causamque suam, si potest, defendat. Summam querelæ in compendio trado: hodie novo & hæcenus insolito exemplo gentem aliquam reperire est, quæ impias in Christum manus injicere, furiosè illum aggredi, ac velut captivum in altissimi montis verticem raptare est ausa, ut Eum inde in præcept agat. Sed cohibete malè sanum furorem! nunquid enim is est Salvator, tot sæculis suspiratus, tot precibus sollicita-

tus, totque importunis supplicum votis è Cælo in terras attractus? Hic enim verò est ipsissimus, quem, ubi mundus obtinuit, tam indignis habere modis non erubescit! Equissimam profectò causam habuistis, O Cæli, ut in eo concedendo difficiles ac propè inexorabiles essetis: ut quid dedistis illum, si perspecta vobis fuit inhumana barbaries, quæ erat excipiendus? sed eja, morti tradatur innocens victima, quia ejus sanguinem adeo fitit humana crudelitas, utque quantocyus è mediò tollatur, statuatur in vertice montis, & in præcept agatur. Verùm quinam tandem sunt, qui violentas Christo manus injicere ausi sunt? videamus, de qua natione, de qua civitate, ac domo.

R. P. Segneri Quadragesimale. D d rectius

rectius dicerem, quibus ex spelæis, silvis & latibulis prodierint hæc monstra. Nazarethum nimirum, Nazarethum Christi patria, illa, illa primum in Christi necem ictum vibravit! Ecquid dico? ergo Nazareth, præ omnibus Palæstinæ urbibus Christo devincta; illa, unde cognomen assumere, illa, ubi primò stationem figere dignatus est? illa, illa prima sit, quæ in Christum seditiosa insurgat, tantoque illum furore persequatur? si exteri hoc auderent, nullis à Christo beneficiis affecti, nullosque illius favores experti; si ab ultima hominum facie Christus hanc insolentiam experiretur, veniam fortassis mererentur: quod autem facinus tam enorme designare audeant Nazareni; hæc enim verò est ingratitude intoleranda: ac facinus nullo supplicio satis expiandum. Sed quid improvidus dixi? certe si Nazareni ob factum istud condemnari merentur, plurimi cum illis peræque damnandi sunt. Veniam mihi date Auditores, si palàm edicam, eò rem hodie devenisse, ut ii, qui maximos à Christo favores accipiunt, sint maximi ejusdem hostes: verbo, maximè conspicui dignitate, honore; famâ nominis, divitiis, fulgore natalium, aliisque Cæli donis; hi, inquam, hi sunt, qui Christum ut plurimum impudentissimè offendunt. Omnes igitur in unum hodie cum perfidis Nazarethanis fasciculum colligabo, ne quenquam singillatim carpere videar, palàmque maximo eorum rubore demonstrabo, quantus ingritudinis excessus sit;

DEO tam benefico mala probo rependere.

II. Verùm vix fidem meam ad demonstrandum obligavi, cum promissi pœniter: ubi enim sumus Auditores, ubi loquimur? an inter, aut homines? barbaros? aut Christianos? Hoc certè sermone argumentum aptius foret, si tigrides Hircanas, ad leones Lybiæ aut dracones Lernæos loqueremur mihi foret; quin si hæc ipsa moderatiōnis essent capacia, facillè me ad persuasurum considerem, quàm me sit facinus, mala reddere bono actori. Sed quid dico? hæc ipsa lux non ferrent, hoc sibi delictum probrari, variisque historiis memorarent, se quoque ingritudinis summè execrari, suosque Beneficentes debito amore prosequi? Senes mihi in causæ suæ patronum alerent: officia etiam fera sentiunt, nullum tam immansuetum animal quod non cura mitiget, & in sui vertat. Ad id probandum in memoriam mihi revocarent imperium lud Hannonis Carthaginensis, qui in leones obtinuit; imperium, quam tam absolutum, ut suspensionem affectati regni moveret civis non frustra veritis, facillè sibi subacturum homines, cui se fera submissent. Referrent mihi leonem illum Syriæ, qui Mentori Siraculano ob spinam è pede saucio extractam catelli instar blandiri solitus est. Narrarent obsequia, quæ Leo Africanus Elpidi Samio exhibuit, cum offensus, faucibus transversim infixum

extraxisset. Refertent exemplum pantheræ, quæ posita naturali ferocia, viæ comitem ac custodem hominis illius egit, qui tenellos ejus catulos è fossa extraxit. Exhiberent mihi draconem Arcadiæ, qui nutricium suum Thoantem è latronum manibus vindicavit, vel leonem Romanum, qui condemnatum ad bestias benefactorem suum, à reliquarum ferarum dentibus liberavit, summo præsentis populi applausu, quo theatrum universum ad tam insolitum spectaculum resonabat. Ego autem tantâ historiæ varietate convictus, quid haberem, quod opponerem? an vera esse negarem? in dubium ergo vocanda esset fides non Plinii duntaxat, plurimis de nimia credulitate suspecti, verum etiam Senecæ, Gellii, Aristotelis, Cassiodori, Guilielmi Paritiensis, Isidori Pelusiota, Basilii Magni, qui omnes hisce factis subscribunt. Quodsi & ego vera esse faterer, cogere altâ vobis voce ex isto suggestu inclamare: ah Christiani! ego vos ad deserta, ad spelæa & ferarum latibula deducam, ut gratitudinem DEO debitam ab illis discatis: hæc beneficiis affectæ, saltem cicurantur & mansuescunt, vocem vestram auscultant, obediunt nutibus, vestigia sequuntur, nec dentes armant in eos, à quibus pascuntur: officia, etiam fera sentiunt. Alia longè vestra est indoles: edicite, obsecro, quid DEUS non facit ad demerendos animos vestros? totus ad commoda vestra intentus est, quasi una illi de vobis cura foret, nec contentus necessitatibus

vestris providere, usque ad delicias vos amat: quot non bonis in vestram gratiam mundum instruxit? infinitis nimirum animalibus ad usum & delectationem; plantis varietate diversissimis, ad utilitatem non minus, quàm ornamentum; mineris inexhaustis ad medicinam pariter & ornatum; quin elementa omnia vobis velut tributaria subjecit. In vestram gratiam occupantur nobilissimæ mentes Angelicæ, rotandis identidem cælis fatigatæ; vobis mœventur Planetæ; vestri causâ tantum stellarum agmen instruxit; ad vestram utilitatem irrequieta perpetuo cursu moventur maria & flumina, ut vel campos vestros sæcundet, vel terræ ardores mitigent, vel merces transferant, vel vestram satient cupiditatem: verbo, totam rerum creaturarum universitatem vobis servire voluit. Vos autem, ô inexplicabilem ingratitude! liberalissimum hunc benefactorem injuriis lacessitis, tantoque magis temerarii offenditis, quò majori liberalitate sua in vos beneficia effundit. Id quod mihi sanè tam portentosum videtur, ut si hodie primò novus advena mundum intrarem, id narranti minimè crederem: quod si ipse Lactantius, summæ ceteroquin fidei Scriptor, obvius mihi fieret, discereturque: tam maximè DEVS ex memoria hominum elabitur, cum beneficiis ejus fruente, honorem dare divina indulgentia deberent; ego certè mendacii illum arguerem, idque adinationem prorsus & impossibile existimarem; dicerem, figmenta esse è ma-

D d 2

ligno

ligno profecta animo, aut ementientem Poëtarum hyperbolen. Sed heu mihi, si ad hoc probandum tot sæculorum ac ætatum inductione & exemplis me constringeret; tandem herbam illi porrigere deberem, meque victum profiteri, clamando: enimverò summam rationem habet, hæc dicendi, ò Lactanti! cedo veritati.

III. Et num ignoramus, solemnem esse hominum morem, ut rebus prosperis insolescant, & secundo rerum suorum cursu pejores fiant? audite, quomodo DEUS per Jeremiam lamentetur, *magnificati sunt, & ditati, impinguati sunt, & incrassati: at quo fructu? & praterunt sermones meos pessimè.* Israelitæ, dum gravissima servitute pressi, ad lutum & paleas tractandas damnati essent, fidelissimi erant in Divino obsequio; ubi autem libertatem prodigiosè asseriti sunt, ubi obsequiosa sibi maria, divinis Erythræi oceani undas, nubes palato suo vestigales, noctes in sua commoda opportunè illuminatas, dies gratissimâ umbrâ temperatas, petras rore stillantes, fecundam solitudinem; depluum Cælo Manna, obtentos e gentibus victorias, populos imperio subjectos viderunt, summâ arrogantia in DEUM ac Divina rebelles, gentium superstitiones imitati sunt, Deorum simulacris thura adoleverunt, arasque & Tempa illis consecrârunt. *Vitis frondosa Israel, ait per Metaphoram Oseas, secundum multitudinem fructus sui, multiplicavit altaria, juxta ubertatem terra sua exuberavit simulacris.* Saul, dum adhuc pasceret, juvenis erat modestus ac pius; cum in Regem à DEO electus est, mores mutavit, & pessime evasit. David, inter persecuta innocens, mansuetus, & viscedum cor DEI, postquam DEO no beneficio hostes devicit, bellum suum firmavit, in homicidium & adulterum degeneravit. Non inflatus felicitate, Idololatra factus Salomon, Ozias sacrilegus, Joas tolerabilis, & Ezechias fastuosus: le obtentâ petulans evasit Agar, Joas post victorias Samson, & fortissimus fuit, quia fortunâ favore nocentiam servaret, quam in adversa præ se tulit. Hocine est, Divinæ munificentia & largitati responde dicebant DEO, quemadmodum similis farinae hominibus in Jobo gimus, dicebant DEO, recede à nobis, recede à nobis! sed edicite, tempore usque adeo in DEUM obsecrati sunt? an fortè cum eos immineret, aut percuteret infirmis minimè: sed cum impleisset domum bonis; non cum impleverit, cum impleisset: quam diu enim supererat, quod ab ipso recipere non poterant, quam adhuc DEI reverentiam exhibebant; cum autem domus præ redundaret, dicebant DEO, recede à nobis, cum ille impleisset domum bonis.

IV. Verùm ne diutius aliena gratitudini insultemus, cum nobis potius ruborem deberet excutere, quid de nobis ipsis dicemus? Christiani, manum sinui nostro

Jer. 5.
28.

Ose. 10. 1.

ramus, & leprosam fortè Moyſis inſtar extrahemus: num enim meliores evadimus; ſi DEUS manu munificà & propitiâ vota noſtra ſecundat, & neceſſitatibus providet? ut induſione utamur, an non ſingularis eſt favor, ſi proſperam DEUS meſſem indulget? toto enim anni decurſu nil aliud ſuſpiramus, quàm ut flavâ meſſe campos noſtros inaureret, ut vites denſis racemorum pampinis aggravet, ut ubere pomorum proventu arbores ſæcundet. Hæc autem conſecuti, quid facimus? an Divino cultui majori cura vacamus? an ad Baſilicas DEO Eucharifticon dicturi, ait Salvianus, properamus? an donis cumulamus altaria, eleemoſynis pauperes? an ſaltem ſceleſtas animi cupiditates DEO velut victimas immolamus? an vitam & mores emendamus? *Compensare, credo, Domino DEO noſtro, cultu, honore, reverentiâ, bonâ, quæ ab eo accepimus, nitimur?* ait Author ille, *Si quando nobis DEVS proventus uberes, & tranquillitatem ac abundantiam dederit, ſuper vota creſcentem, tantâ ſecundarum rerum proſperitate corrumpimur, tantâ inſolentium morum pravitate vitiâmur, ut & DEI penitus oblivifcâmur, & noſtri, Scitis, quid tunc agamus? tunc enim verò ſtudemus dilatare granaria, augere reconditoria, & vitæ futuræ oblitî cum Epulone illo*

12. *Evangelico ingeminamus: Anima, habes bona poſita in annos plurimos, quid aliud agendum ſupereſt? Comede ergo; bibe, epulare. Eja alacriter, nunc tempus eſt tuburcinandi, luxum & pompam oſtentandi, indulgendi ge-*

nio, luſui vacandi, vindictam executioni mandandi, pudicitiam puellæ expugnandi, litandi deſideriis & affectibus, corrupendi Judicem & ſubornandi miniſtros; atque adeò, quis credit? eò pertingimus, ut beneficia à DEO recepta, velut arma contra DEUM intorqueamus. Ponite præterea, nos poſt bellicas calamitates tranquillâ rursus pace potiri; nunquid ad theatra ſubitò, ad choreas & ſymphonia properamus? Ponite, nos poſt diuturnam inſirmitatem optatâ valetudine perfrui; nunquid continuo ad amores illicitos effrænati relabimur? cum ex plebeja conditione ad Senatoriam evehimur, novis nos titulis conſpicuos, aut novis parentelis Illuſtres videmus? an non ſubitò ſuperbè nos circumſpicimus, ſaltum induimus, plebem dedignamur? quin verecundamur, illa poſt hæc pœnitentiæ Oratoria frequentare, quorum coetui prius annumerari gaudebamus? Edicite, quaſo, quibus ſtudiis ingenii perſpicaciam DEI beneficio acceptam, & longo uſu excultam, ut plurimum impendimus? an non in turpes cantilenas, aut profana commenta? ubi judicium quo nos natura dotavit, niſi in doſiſ contractibus concinnandis, auròque per fas & nefas cumulando collocamus? ubi potentiam, niſi in oppreſſionibus pauperum, violentiis, ac iniquiſſimis concuſſionibus exercemus? quid dicam amplius? *Sanitate abuti-mur ad libidinem, divitias vertimus in luxuriam, bonâque famam, ſordidâ converſatione turpamus; ut ſuâ ætate Hieronymus deplorabat. An non hoc eſt,*

est, DEO malum pro bono repende-
re, ut quondam perfidus Eribatus fe-
cit, qui, cum gravi auri pondere à
Crælo esset ditatus, illo ipso militem
conscriptit, & largitori bellum intulit?
Ego confortavi brachia eorum, vi-
detur nobis dicere DEUS per Oseam,
ego confortavi brachia eorum: ipsi au-
tem quid fecerunt? & ipsi in me cogi-
taverunt malitiam. Heu hoc ingrati-
tudinis portentum nimium quantum
inter nos invaluit, nec porro demon-
strandum, sed potius exterminandum
esse videtur.

V. Quodsi ingrattissimi hominis
notam meretur, qui pro acceptis be-
neficiis debitas DEO gratias non re-
fert, illa dissimulat, obliviscitur; quan-
ti non sceleris reus est, qui injurias re-
pendit? Dicite, quæso, Auditores,
quis vobis sensus foret, in quas non
iras excandesceretis, si quis insigni à
vobis dono devinctus, colaphum red-
deret, aut morti ereptus, pugionem vo-
bis in latus defigeret? quin si facinus
tam indignum non in vos ipsos, sed in
quemvis alium, cetera vobis ignotum
& peregrinum designari videretis, an
non iustissimo zelo vobis pectus ebul-
liret, & animus indignatione efferves-
ceret? nunquid dira omnia; cæli ful-
mina, & inferorum furias in caput illud
ingratum provocaretis? Non potuit
stylum cohibere Zeno, quin eum acue-
ret in Saulem, qui Davidem eo ipso
tempore è medio tollere laborabat,
cum ille apertas collo citharâ, eun-
dem sanæ menti restituit; Hieronymus
merito indignatur Josephi fratri-
bus, qui tunc potissimum ejus necem

meditabantur, cum ille onerata
riis brachia ad eos pascendos depon-
ret. Audite aliud ingrattitudinis por-
tentum: Basilium orientis Imperator
aliquando animi gratiâ venatorum
peram dabat, cum raræ magnitudinis
cervus, in quem Basilium venatorum
intorserat, declinato ictu in Imperator-
rem insilit, & inserto in ejus balbe-
corum in sublime suspensum tollit,
tam illi haud dubiè elisurus, nisi Im-
peratorum nonnemo, viso Imperatoris
periculo, celeritè accurreret, & dis-
secto, ex quo pendebat, collo, Basilium ab interitu vendidit.
Ubi tanto defunctus discrimine in-
lam rediit Imperator, omnes ceteros
proceres purpurato illi circumdedit
mille eum plausibus deprædicabat,
quod Principem servasset. Quis dubi-
ret, Basilium totorem suum inter
mos deinceps amicos, & primos
Ministros admisisse? Nemo omnino
erat, qui non pretiosa illi munera,
stres titulos, summosque honores
guraretur; cum ecce Imperator
stabili plurimorum more, qui igno-
nium arbitrantur, habere subditos
cui multum debeant, caufatus,
puratum illum violentas sibi manus
ferre ausum, in mandatis dedisse
publico in foro capite truncaretur,
tonitis omnibus, quod ferali in
mate spectarent, quem ad regalia
ni societatem admissum iri crede-
rant. Auditis factum barbarum
sed quo, quæso, animi sensu
non intima vobis viscera commove-
sunt? certè qui facinus hoc referat
Cedrenus nimirum, ac Zonaras,

Ose. 7.
15.

De li-
vore &
invidia.

De Laz.
conc. 4.

enormen perfidiam abominari satis non possunt: ego certè non dubito, quòd omni supplicio tyrannum istum dignissimum censeatis; imò si præsens foret hoc hominis monstrum, nemo, credo, se cohiberet, quin impetu in ipsum factò, aut unguibus elideret, aut moribus dilaceraret? Ego cohorrui me fateor ad scenam tam tristem; sciveram enim quidem ex Ecclesiastico, quòd ingratus sensu derelinquet liberantem se; nesciebam tamen, quòd etiam prostigares & perderes. Sed DEUM immortalem! cur non eadem nobis mens est, ubi DEI causa agitur? an non ille æqualibus nos beneficiis sibi obstrinxit? Et quid dico, æqualibus? majoribus dicam, & infinite quidem: beneficium enim Basilio collatum, aliud tandem non erat, quàm vitæ periculo semel subduci. Sed quoties nos de vita gravissimè periclitati sumus, terrâ, marique, ab hominibus & brutis, à dæmonibus & maleficis? O quàm dudum morti in prædam, & inferno in pabulum celsissemus, nisi DEUM febris præcordia depascenti, aut defluxione fauces obfidenti, gangrenâ viscera corroderenti, aut guttur cor suffocanti imperâisset? Ille in vestram tunc defensionem apprehendit arma, vosque creaturarum furori subduxit, quæ velut Divinæ justitiæ ministræ, in vestram perniciem conspiraverant: & exurrexit in adjutorium vestrum. Vos autem quid? vos, te hæc Apostolo, impias in DEUM manus armastis, iterum crucifigentes filium DEI; & ostentui habentes? Cur ergo non in nos ipsos, ut in Basilium,

excandescimus? Neque mihi, velim, respondeatis, has esse Apostoli metaphoras; vos enim nunquam Christo mortem machinatos esse, neque tantum nefas unquam animo designâsse: quid enim, an non illatæ Christo necis Nazarethanos cives reos hodie arbitramini, qui, licet ei vitam non eriperent, nihil tamen intentatum reliquerunt, ut eam illi eriperent? sic vos quoque quoties lethali vos noxâ obstringitis, vitam quidem DEO non eripitis, quia impassibilis est & immortalis, ea tamen audetis, quæ quondam morti Christi causam dederunt, ut ait D. Thomas, Cum peccas, inquit, quantum in te est, das occasionem, ut iterum Christus crucifigatur.

VI. Sed demus, intentatæ Christo mortis rei non sitis: estne autem hic vester in Christum amor, nolle quidem Eum occidere, de cetero autem quidvis adversus illum tentare? maledicitis nomini ejus, accusatis providentiam, servos ejus affligitis, sacerdotes spernitis, templa profanatis, & conculcatis mandata. O crudelitatem! ô impietatem! ô barbariem! Civibus Bethulæ, cum à magoanima Juditha imminente excidio erepti sunt, satis non erat, ab ejus cæde abstinere, sed summis præterea laudibus extulerunt: Benedixerunt eam omnes, unâ voce dicentes: Tu gloria Ierusalem, tu lætitia Israel, tu honorificentia populi nostri: pretiosis præterea muneribus eam cumulârunt, & omni obsequiorum genere venerati sunt; cumque tandem fati concessisset, septem dierum luctu inconsolabili eidem parentârunt

in Epist.
ad Hebr.
c. 6. v. 2.

Judith.
15. 10.

târunt. Pharaoni satis non erat, non interimere Josephum, qui mirabili providentiâ famem ab Ægypto avertit, totique Regno de copiosa annona per septem sterilitatis annos providit, sed ad supremam in aula sua dignitatem extulit. Assuero satis non erat, non interficere Mardochæum, qui structas in Regis caput insidias detexit, sed ad summos Persiæ honores elevavit. Sic nemo unquam satis gratum se esse censuit, si Benefactori vitam non eriperet; hoc enim, ut dici solet, *beneficium latronum est*: Vobis duntaxat hoc erga DEUM beneficium genus sufficit; ceterâ, velut omni gratitudinis debito soluti, ejus jussa contemnere, convitiis & probris eum onerare, incessere blasphemis, eumque velut per ludum & jocum pessimis modis habere non formidatis. Heu! qua tandem de causâ tantum mali DEO tam bono? qua de causâ, qua de causâ? certus sum, ait D. Chryostomus, quod, si hominum quispiam mediam duntaxat earum gratiarum partem in vos conferret, quam à DEO recipitis, omnem, etiam levissimam offensâ ejus umbram caveretis, vosque devotissimos ejusdem servos & mancipia profiteremini. Quid non obsequii à vobis impetraret, qui tam opimas ac pingues vobis facultates dono dedisset, quibus DEUS domum vestram locupletavit? si quis robustam vobis valetudinem, & vires corporis restituisset, qualem DEUS vobis in tot jam annos extendit, quoniam non grati animi affectu illum prosequeremini? Si, inquam, hæc ab homine aliquo in vos merita collata fuissent,

nonne illi vos totos consecraretis? ergo id ipsum DEO non facitis, qui milles illi querelas exprimitis, *nutrivi & exaltavi, enutrivit, & exaltavi*, gratiæ ornamentis, *ipsi autem spreverunt me*. An ita facilius est, gratum esse hominibus, quam DEO? id si foret, veniam mereretur ingratitude vestra; illud autem delicti magnitudinem auget, si grati cupiatis esse hominibus, cur non id plerumque difficillimum à DEO autem fitis ingrati, qui tantam etiam grati animi signa facile admittit.

VII. Hebræis in lege veteri prohibuit, ne in sacrificiis pisces offerrent: quis vestram interdicitur causam reddiderit? an non enim gustu lapidi, ac palato in paucis sunt? id quidem verum est, ait Iulianus, sed difficulte tamen capiunt aquarum incolæ sunt, in profundis habitant; abscondita tenent latibulorum, cessus habent furtivos, & lubrici celerem fugam. Et hæc fuit causa, quod eos Deus à sacrificiis excluderet, non exigit à nobis, nisi quod est admodum parabile, & in promptu: ideo etiam noluit sibi immolari silvestres, quæ non nisi laborioso natu, ac sumptuoso apparatu capiuntur. Apud Ethnicos quidem Neptunus aper immolabatur, Isidi dama, Faunus capreolus, cervus Dianæ; DEUS autem noster aliud non nisi domesticum, & de armento sublata animalia, tales nimirum & tauros, oves & agnos, de volucrum vero genere non porcos, aut meleagritas, sed columbas

Ad Rom. hom. 6. aliquo in vos merita collata fuissent,

solum & turtorem admittit. Cur verò aves tam obvias ac vulgares in solenne sacrificium sibi DEUS poposcit? certe non aliam ob causam; quam ut nobis innotescat, facili se & parabili sumptu placari, nec rara & exotica desiderare; nullum munus despicit; tenuissima etiam sereno vultu admittit, quia non muneris pretium, sed offerentis affectum æstimat: *Si voluntas prompta est, secundum id, quod habet, accepta est.* Unde perspicuum est, facilius longè esse, DEO quàm hominibus gratum se exhibere; hi enim plerumque superbi, insatiabiles & avari sterile obsequium aut voluntatem infructuosam contemunt, & non nisi manus plenas expectant. Pingite discipulum Magistro, clientem causidico aut medico infirmum dicere: Domine, ut gratum erga te animum contester, en caput tibi denudo, præscriptam à te studendi methodum observo, lites ex consilii tui directione tracto, medicinis & pharmacis tuis utor. Num contentos fore creditis cum tirone Magistrum, cum cliente advocatum, Medicum cum infirmo? minimè profectò; aliud enim & pinguius laboris sui minerval petunt; auro aliisque donis sua volunt beneficia compensari. Econtrario DEO abunde satisfacit, quod nulli alteri sufficit, aliud à nobis haud exigit, quàm ut ad unguem servemus ea, quæ salutis nostræ intuitu præcepit; *si vis ad vitam ingredi: serua mandata:* quin inter hæc ipsa mandata non nisi illa à nobis observari petit, quæ libero voluntatis nostræ arbitrio subjecta sunt. Si pauper fortè es nec Eleemo-

R. P. Segneri Quadragesimale.

lynas dare potes, jejuniis contentus est; si debilis es, & jejuniorum rigorem ferre non potes, Eleemosynis placatur; si nec unum nec alterum in promptu habes, vitæ temperantiâ aut sermōnis modestiâ, aut sacræ orationis pietate defectum supplebis. Verbo, DEO abundè satis est, quod nulli ferè hominum sufficit, non pramium postulat, sed honorem; quis autem credit DEUM nec hoc quidem grati animi signum impetrare à nobis posse, majoremque nobis hominum, quàm DEI curam esse? quasi verò beneficia, quæ ab hominibus, velut causâ secundâ & infimâ in nos derivantur, non peræquè à DEO velut causâ primâ, & supremâ originem trahant. *Ego redemi eos, ait DEUS per Oleam ego redemi eos à paupertate; redemi eos ab infirmitate; redemi eos ab ignorantia; redemi eos ab infima fortunæ conditione: & ipsi locuti sunt contra me mendacia! dum, quos à me receperunt favores, alteri adscribunt, alteri sanitatem, alteri doctrinam, alteri honores. O miseram & infelicem DEI sortem! an non hæc est palmaris injuria, quam eidem inferimus?*

Verum necdum hic sistit nostra ingratitude: parùm enim foret (heu cor mihi rumpitur, cum hæc dico) parùm, inquam, foret, DEUM homini postponi, ignominiosius est, quòd & brutis cedere cogatur. Lupi, quis crederet? lupi, inquam animal homini tam exosum, eò pertingunt, ut exquisitis honoribus in Ægypto colantur, quòd semel, nescio quo casu ex Ægypti campis latrones Æthiopus fu-

B e gave-

Ser. XXI.
de temp.

Ose. 7.
13.

gaverint: eodem in loco aras & incensum promeriti sunt vultures, Ichneumones & cati, quin & aves prædatrices quas Ibides appellant: vultures quidem, quod cerastarum prata depopulantium cubilia exterminaverint; Ichneumones verò, quòd ova crocodilorum Nili littora obsidentium diffregerint; feles quoque, quòd contra nonnullorum serpentum morsus antidorum præberent; Ibides tandem, quòd alatis draconibus, verno tempore ex Arabia in Ægyptum advolantibus, terram illam purgarent. Tantum vel à barbaris animis vilissima animalia extorserunt, & quidem pro iis obsequiis, quæ beneficii nomen minimè merebantur, cum benefaciendi voluntate carerent: & DEUS tantum à nobis obtinere non possit, ut saltem à nobis non offendatur? Verum quid opus est ad Ægyptios recurrere? an non nos ipsi etiam canibus blandimur, quòd fideles se nobis præbeant custodes? quin inhumanum & crudele censemus, cuicumque animali nocere, quòd nullum nobis fastidium, aut damnum intulit; indubitatum certè est, Senatores Athenienses nobilem quendam omni honore privasse, quod passerculum, qui ad sinum ejus confugit, ut imminentis aquilæ unguis evaderet, à se rejecerit: cur ergo volupe nobis est: DEUM læcessere, qui non tantum nullà nos molestia afficit, sed singularissimis insuper beneficiis exornat? Verum totus erubescio, quòd ad similitudines, homini adeo propudiosas prolapsus sim, docente me Divo Hieronymo: *Quando majora mi-*

noribus coquantur, inferioris comparatio, superioris injuria est. Sed vultures mereri videor, nam facti indigni & ingratitude excessus ad hæc verba coëgit: quid enim ad hæc ponitis Christiani? quæ obsecro deamur? an fortè, cum DEUS benefacit, illum beneficii Authorem non agnoscimus? Ita enim verò dicit Dominus, & dicit in quo dilexi vos; DEUS solus est, gratos nos exhibere detrectamus, gratitudinem hominibus, gratitudinem brutis profitemur, soli DEO ingratissimi, nec ingrati duntaxat, sed invidiosi, impii, ac scelerati. Quo tandem modo corda sibi nostra deus sectum devinciet, si beneficiis torquere non potest? Edicite, peccatores, sodales mei, quid ad amorem vestrum obtinendum fieri necesse est? DEUS vos deperit, vos suspirat, sollicita de vobis Illi mens & cura existimabat ille, animos tandem in sui amorem flecendos; sed spe sua frustratum se videt. Ei porro agendum est? Cavete, cavete, ne styllum deinceps & animam mutet, suam vos gratiam & protectionem destituat, ac perdi vos sinat, & latere? Superi averrant hoc à vobis, quo nullum magis vobis nocuum, ipsique DEO molestissimum est: nihil enim ille æquè dolet, quam si vestra illum ingratitude ad sua nobis beneficia subtrahenda cogit: nonne scitis cur hoc illi vitium adeo detestabile sit? certè non aliam ob causam, quia ingratitude est? Venus ille

ab Ezechiele descriptus, qui fertilissimam Divinæ munificentiae tellurem exsiccat & exarescere facit: hinc Deus tam amarè in Psalmis de iis conqueritur, qui mala pro bonis rependunt, non quod injuriis ab iis afficiatur, sed quòd DEUM, in nostra commoda tam foecundum, sterilem reddant: *retribu- bant mihi mala pro bonis, sterilitatem anima mea.* Aperiamus ergo campum DEO amplissimum ad nobis benefaciendum, atque ideo pro beneficiis acceptis grati esse studeamus.

P A R S A L T E R A.

IX. **N** Unquam magis obstupescere me memini, quàm dum Herodotum legerem: refert Author iste, populos quosdam reperiri, solem adeò exosos, ut, quàm primùm manè exoritur, furiosorum instar in occursum ejus sese effundant, diceris mordacibus illum lacerant, lapidibus & sagittis petant. Ecquod hoc hominum genus esse existimatis? an fortè Septentrionis incolae, quibus, velut privignis, rarissimè suum aspectum indulget ac benignos suos influxus nonnisi avarà ac parca manu communicat? Minimè certè: isti enim, quoties sol oritur, festivo sidium, citharæ, fistularum, ac utriculorum concentu, eundem salutant. Illi, illi solem oderunt, quos rectè suis radiis liberalissimè ferit, qui copiosissima ejus luce fruuntur, quorum ille mineras auro & argento foecundat, quorum maria corallis ac unionibus replet, populi nimirum Atlantici. Dum ista legerem, Auditores, (fateor ingenuè) singularem populi barbariam

agnovi, populi plus quàm stolidi & insani. Verùm nunquid simili ratione nos erga DEUM gerimus? ipsissimà sanè, ipsissimà, teste D Gregorio Pontifice: *Magis contra DEUM elevarunt, qui magis ab ejus largitate contra meritum ditantur.* Sed quam portentosa hujus ingratitude causa dicemus? video enim verò illam esse affecutus, hanc enim me hodie docent cives Nazaretani, Christi, in conterraneos suos summè benefici, ingrattissimi persecutores: quid enim erat, si rei veritatem rimari placet, quod illos adeò perfidos, Christoque rebelles fecit? sola certè suspicio, quasi Christus non tam eorum amicus, quàm æmulus esset, sciebant enim ex Christi comminatione, juxta doctissimi Maldonati commentationem, veram religionem Desque cultum à Judæis ad gentes transferendam; ocyùs ergo arma in Christum moverunt, velut si is auferre illis tentaret, quod priùs donasset: *Et repleti sunt irà, eò quòd visus esset Christus significare, gratiam à Judæis transferendam ad gentes.* Ecce, Auditores, causam, quæ nos quoque toties DEO facit ingratos: existimamus, illum nostra nobis erepturum; quasi verò non æquè facilè ipsi fuisset, nunquam nobis dare, quæ denuo auferenda timemus. Proponite vobis Patrem, longà filiorum serie à DEO donatum, & filiorum quidem spei prorsus eximiae, occur ille huic beneficio ingratus, tam perversè illos educat, malè affectos ad litterarum studia, ab omni pietate alienos, moribus & vità tam dissolutos? timet enim verò,

ne sanctiori proposito concepto, mundo dent repudium, seque in sacras abdant familias, sicque DEUS illos cripiat, quos prius donaverat. Nobilem aspice, ubere reddituum copiâ à DEO locupletatum: occur ille DEO tam avarum ac sordidum, olorem pauperum, famulis asperum, erga DEI servos tenacem ac parcum se demonstrat? timet & ipse, ne redigatur ad incitas, Deusque sibi vendicer, quod dedit. Et verò quamprimùm hæc diffidentia animum occupat, in quæ non indigna prolabitur, in quæ non flagitia præcipitur? Jeroboamum consideremus, cujus exitus miserabilis, nisi divina oracula in tertio Regum libro nos docerent, fidem vix inveniret. Erat ille Salomonis servus, qui nec per somnium sperare poterat, se Ejus in Regno successor fore: huic tamen DEUS, vivente etiamnum Salomone, per Prophetam Ahiam regiam in decem Tribus potestatem promissit; duæ enim in Davidis gratiam Roboami nepotibus reservabantur. Vix vivere desit Salomon, Jeroboam Rex salutatur: quis autem non credidisset, Principem tam prodigiosè à DEO assumptum omnem deinceps spem suam in solo DEO collocaturum, cui soli coronam & sceptrum, pacificam regni possessionem, & addictos subditorum animos in acceptis referre debuit? Accedit, quòd ex Divina revelatione didicerit, nunquam sceptrum de stirpe ejus auferendum, DEUM ejus in consiliis adiutorem, in conflictu & præliis protectorem, liberatorem in periculis futurum, modò

in Divino obsequio immobilis & constantis perseveraret: Et regnabis in omnia, quæ desiderat anima tua. Quæ ergo non dixisset, Jeroboamum Principem DEO devotum, religiosum & moderatum? Et tamen, quid dederet? vix Regni gubernacula sustulit, cum juratus DEI inimicus evadit: ritus enim, ne, si liberam subditam cultatem daret, ad consueta facienda Hierosolymam peregrinandi, sed ad Roboami illic imperantis obedientiam redirent, cum omnibus à terra in situm sit, ut promptius nato, quod electo se Principi subjiciant, verum inquam, subditorum à se defectum in palmarem DEI contemptum, nem Solymam peregrinatione dicto publico severissimè vetuit, tamen non ignoraret, in omni hac Republica necessarium esse aliquid DEI cultum, verum aut adulterum ut hoc velut fræno subditi in eis contineantur, minùsque ad motus seditiones aut concitandos tum audaces reddantur, audite, quod filio infamis hic politicus sit usus: nos ex auro vitulos conflari, coram unum in confinibus Dan, in Bethel locari jussit cunctisque subditis ad solenne sacrificium convocatis, inquit, hi sunt Dii, qui vos ex Ægypti servitute liberarunt, tuncque anno decursu in solitudine aluerunt: ergo deinceps adolete thura, vitulos immolate, vota & preces fundite, ut ipsique Solymæ curam deponite: *in cogitato consilio fecit duos vitulos aureos, dicens, nolite ultra ascendere in Jerusalem, Ecce Dii sui Israël, qui se vobis*

3. Reg.
11. 29.

tunt de terra Egypti. Verbo, eò tandem insaniam pervenit, ut commissum sibi populum à vero DEI cultu averteret; nec exprobrationibus aut minis, nec suppliciis aut miraculis porro induci se passus, ut DEO, Benefactori suo summo, consideret, sed juratum se Ejus hostem ad usque vitæ & regiminis finem profiteretur: an unquam credidissetis, Auditores, posse hominem quendam eò ingratitude pervenire? & tamen fidei oraculum est, eò pertigisse Jeroboamum, eò cives Nazarethanos, eò denique tot, tantosque alios in hodiernam usque diem, qui, licet non manifestè, tacitè saltem id satis ostendunt.

X. Vah, ingratiissimi Peccatores, quæ vestra hæc diffidentia est? si DEO salus vestra cordi non esset, an tot in vos beneficia congesturum censeret? cum in nihili vestri abyfso lateretis, creavit vos; cum servi & mancipia, redemit; cum nudi, vestivit; cum rebelles & obstinati, sustinuit. Quæ ergo amentia est, credere, illum ea vobis erepturum, quæ

dederat, ac propterea injuriis eum laceffere? quasi verò illius offensa vos in bonorum vestrorum tranquilla possessione, DEO etiam invito, servaret: si illi luberet, veltris vos divitiis spoliare, quid ei foret facilius? cur ergo, ne iis privemini, duos vos & inclementes erga pauperes exhibetis? si filios vestros placeret adimere, quid magis in promptu? cur ergo, ne iis spoliemini, à Divino eos servitio avertitis? nunquid vos bonorum gradu posset dejicere, privare amicis, titulis, muneribus, ac ipso, si vester foret, Principatu? cur ergo dolis tam iniquis cum Divinorum mandatorum contemptu, cum Divini cultus neglectu, per omne fas & nefas, eorum possessionem stabilire nitimini? agnoscamus, quæso, unicum nostrum, verumque benefactorem, ejusque amoris non odium, sed amorem reddamus, honoribus illum, non injuriis prosequamur, ut nemo posthac prout ego hodie, invitus licet, feci, exprobrare vobis possit aut debeat, etiamnum reperiri, qui mala pro bonis ingrati rependant.

SERMO DECIMUS OCTAVUS.

DIE MARTIS POST TERTIAM DOMINICAM.

Si peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe: si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Matth. 18.